

ПАТРОНАТНА РОДИНА – АЛЬТЕРНАТИВА ДИТЯЧОМУ БУДИНКУ

Існує безліч способів допомогти дітям...

Кожна сім'я, в якій чекають народження дитини мріє про її щасливе і мирне життя: дбає про її здоров'я, прагне забезпечити гарні умови життя, надати їй можливість навчатись тощо. На жаль, не завжди живеться так, як мріється. Допомогти дітям, чії батьки з різних причин не можуть ними опікуватись і на належному рівні виконувати свої батьківські обов'язки, має на меті відносно нова, для нашої країни, форма соціальної роботи – **патронат**.

Сімейний патронат – це інноваційна комплексна соціальна послуга яка **передбачає тимчасовий догляд та виховання дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, батьками складних життєвих обставин (СЖО).**

Патронатні вихователі – унікальна для України професія, що з'явилася в рамках соціального експерименту, початого Партнерством «Кожній дитині» у 2009 році. Тоді в м. Бровари Київської області було створено першу в Україні прийомну сім'ю термінового влаштування – родину Євгена та Наталії Дудків. У 2011 році досвід підхопила родина Гурських із м. Біла Церква, а в 2012 році - сім'я Кузнєцових із Києва. Прикметно, що у світі робота патронатними батьками – це поширена і дуже почесна практика. Патронатні батьки проходять спеціальну підготовку – навчальний курс, який дозволяє опанувати всі нюанси роботи з дітьми, які через складні життєві обставини не можуть бути з рідними мамою і татом.

Термін перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя визначається потребами дитини та залежить від складності життєвих обставин, які спричинили влаштування дитини, але **не має перевищувати 3 місяці**.

У разі, якщо біологічні батьки позбавляються прав щодо виховання дитини, патронатний вихователь забезпечує підготовку дитини до постійного влаштування, надає підтримку у налагодженні стосунків дитини (відповідно до вимог законодавства) опікуном/усиновителем/прийомними батьками.

Власне **відбір кандидатів** у патронатні вихователі відбувається у три етапи. Критерії первинного відбору наступні:

1. Громадянство України.
2. Перебування подружжя у зареєстрованому шлюбі.
3. Вік – жінка: від 35 років до 60 років.
4. Позитивний досвід виховання своїх дітей.
5. В разі наявності неповнолітніх дітей, їх вік має бути не менше підліткового.

6. Наявність вищої освіти соціального або гуманітарного спрямування.
7. Наявність у подружжя власного чи орендованого житла.

Важливо підкреслити, що патронатні вихователі:

- не залишаються наодинці з проблемами дитини та її біологічної сім'ї;
- працюватимуть у складі команди професіоналів-однодумців (*відповідно до випадку: спеціалістів служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, фахівців із соціальної роботи, соціальних працівників, педагогів, психологів, медиків, юристів та ін.*), які підтримають та забезпечать необхідну допомогу у догляді, вихованні і розвитку влаштованої під патронат дитини;
- взаємодіятимуть (у разі потреби) з біологічною сім'єю влаштованої дитини через спеціаліста-посередника, відповідального за ведення конкретного випадку;
- пройдуть тренінгові навчання за Програмою підготовки кандидатів у патронатні вихователі.

Юридичними підставами встановлення патронату над дитиною та влаштування до сім'ї патронатного вихователя є договір про патронат (договір про тимчасове влаштування дитини до сім'ї патронатного вихователя), який укладається за рішенням органу опіки та піклування ССД, уповноваженим закладом, з сім'єю патронатного вихователя та батьками дитини.

Ефективність справи оцінюється за її результатами, а вони такі. Протягом експериментального відпрацювання **76 дітей** отримали послугу сімей патронатних вихователів. Результати реінтеграції дітей чи постійного влаштування наступні:

24 дитини – усиновлено громадянами України;

8 дітей влаштовані під опіку та піклування;

13 дітей влаштовано в прийомну сім'ю (ДБСТ);

5 дітей продовжують перебувати в патронатних сім'ях.

Жодна дитина не потрапила до інтернату, притулку, ЦСПРД чи іншого закладу для дітей.

Професійна діяльність патронатного вихователя має циклічний характер та складається з таких обов'язкових етапів:

- основної діяльності по догляду та вихованню дитини/дітей, тимчасово влаштованих до сім'ї патронатного вихователя. Цей етап може тривати від декількох днів до 3-х місяців, в окремих випадках до 6 місяців;

- аналіз та підведення підсумків після завершення перебування в сім'ї дитини (дітей), підготовка звітів та рекомендацій по завершенню перебування дитини (дітей), надання підтримуючих послуг біологічній чи новій сім'ї дитини, підготовка прийому наступної дитини.

Відповідно до ст.255 Сімейного Кодексу України патронатний вихователь зобов'язаний:

- забезпечити дитину житлом, одягом, харчуванням тощо;
- створити дитині умови для навчання, фізичного та духовного розвитку;
- співпрацювати з батьками, іншими законними представниками дитини задля подолання складних життєвих обставин у межах та у спосіб, визначені органом опіки та піклування;
- забезпечити надання чи доступ до послуг, визначених договором про патронат над дитиною;
- сприяти контактам дитини з батьками, іншими законними представниками, родичами, крім випадків, коли батьки позбавлені батьківських прав або в судовому порядку обмежені у праві спілкування з дитиною.

Якщо Вас зацікавила вищезазначена інформація і Ви маєте бажання допомогти дитині (дітям), батьки якої опинились у складних життєвих обставинах, а через це деякий час не спроможні нею опікуватись, звертайтеся за більш детальною інформацією до спеціалістів Вінницького районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, який знаходиться за адресою: м. Вінниця, вул.Хмельницьке шосе 15 (одинадцятий поверх) або за тел. (0432) 67-32-21. Ми шукаємо сім'ї, які готові у своїх домівках любити, виховувати та доглядати за дітьми, що потребують захисту і підтримки.

Директор ВРЦСССДМ

Бондар Л.І.